

**Տ. ՆԵՐՍԵՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՊՈԶԱՊԱԼՅԱՆԻ
ՔԱՐՈԶԸ՝ ԽՈՍՎԱԾ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ
ՊԱՅԾԱՌԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՏՈՆԻՆ ՄԱՏՈՒՑՎԱԾ
Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ**

(23 հուլիսի 2006 թ.)

*«Քրիստոս Աստուած մեր, շնորհեա մեզ ընդ
Պետրոսի եւ որդւոցն Ձեբեդեայ արժանաւորի
Քում արքայութեան երկնից»:*

(Շարական)

«Յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. ամէն»:

Սրբազան շարականագիրը, անդրադառնալով Քրիստոսի պայծառակերպութեան հրաշալի հիշատակին, ասում է. «Քրիստոս Աստուած մեր, շնորհիւ մեզ Պետրոսի եւ Ձեբեդեոսի որդիների նման արժանանալ երկնքի արքայութեանը»:

Վարդավառի տոնը մեր նախնիք տոնել են դեռևս 4-5 հազար տարիներ առաջ: Հավաքվել են Իննականյան շրջանը Աշտիշատի եւ այնտեղ նոր տարին են տոնախմբել, Նավասարդի տոնը, որ սկզբում տոնախմբել է հայ ժողովուրդը օգոստոսի 11-ին, եւ սակայն մեր հավատո հայրը՝ Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչը, քրիստոնեությունը Հայաստանում պետական կրոն հաստատելուց հետո անդրադառնում է, որ ժողովուրդը տակավին շարունակում է տոնախմբությունը հեթանոսական զանազան տոների, եւ հատկապես Վարդավառի, կարգում է Պայծառակերպության, Այլակերպության տոնը, որը սկսվում է տոնախմբվել Նավասարդի 1-ին: Սակայն 551 թ. Մովսես Բ Եղիվարդեցի Կաթողիկոսի կողմից Տոնացույցի խմբագրումից հետո Վարդավառի տոնը կապվում է Ջատկի հետ, եւ այն այսօր մենք տոնում ենք Ջատկից 14 կիրակի, այսինքն՝ նաև Հոգեգալստից 7 կիրակի հետո:

Հին օրերը մեր նախնյաց՝ հեթանոսական պաշտամունքների շրջանը, ահավասիկ այսպիսով քրիստոնեական զգեստ զգեցավ եւ Վարդավառը դարձավ Պայծառակերպության՝ Քրիստոսի Այլակերպության տոնը: Ի՞նչ է քրիստոնեական իմաստը Վարդավառի՝ Պայծառակերպության տոնի: Ինչպես գրում են Ավետարանիչները, Պետրոս, Հակովբոս եւ Հովհաննես առաքյալներին իր հետ առնելով մեր Տերը՝ Հիսուս, բարձրացավ Թաբոր լեռան գագաթը, ուր, երբ աշակերտները տարվել էին խոսակցությամբ, հանկարծ Քրիստոսի դեմքը արեգակի նման պայծառացավ, եւ զգեստները սկսեցին փայլել սպիտակ ու պայծառ լույսի պես:

Ապշահար՝ «պշուցյալ» բառն է գործածում ավետարանիչը՝ որպես բարձրագույն ձևը առաքյալների ապշանքի: Նրանք հանկարծ խոնարհվում են, ծունկի են գալիս գետնին, եւ Պետրոսը, երբ աչքը հազիվ բարձրացնում է վախի, սարսափի եւ այդ աստվածային տեսիլքի առջև, զարմացած տեսնում է, որ Հիսուսի աջ կողմում Մով-

սեսն է կանգնած, իսկ ձախ կողմում՝ Եղիա մարգարեն, և մրմնջալով Հիսուսին ասում է. «Տե՛ր, լավ է մեզ համար այստեղ մնալը: Եկեք երեք վրաններ՝ երեք տաղավարներ պատրաստենք, մեկը Քեզ, երկրորդը՝ Մովսեսի, և երրորդը՝ Եղիայի համար: Այդ ժամանակ լուսավոր մի ամպ է գալիս, և ամպից հնչող ձայնը ասում է. «Մա՛ է Իմ Որդին սիրելի, Նրան լսեցեք, Որին հաճեցա»:

Տեսնում եք, թե ինչպես Հիսուսի աստվածային փառքը հայտնվեց աշակերտներին և աշակերտների միջոցով՝ ամբողջ մարդկությանը: Մարդիկ չէին ճանաչում, թե Հիսուսը մինչ այդ ո՞վ էր, կարծում էին՝ աստղձագործ Հովսեփի որդին է, բայց սխալվում էին, որովհետև Նրա ծննդյան գեղեցիկ խոհուրդի մեջ պահված է աստվածային ներկայությունը և Աստծո էջքն էր երկնքից երկիր Սուրբ Կույս Մարիամից ծնվելով, մարդեղանալով և այդպիսով երկինքը երկիր իջեցնելով:

Ի՞նչ էր նպատակը Աստվածորդու ծննդյան և աշխարհի մեջ նրա 33 տարիների կյանքի, եթե ոչ աստվածայինի բացումը, ներկայացումը, արտահայտությունը, որով և մարդկության առջև աստվածայինի բացահայտումը: Մենք երեք աշակերտների միջոցով այսօր տոնում ենք Պայծառակերպության տոնը, և Պայծառակերպության տոնի միջոցով անդրադառնում ենք, թե ինչպես երկնքում արքայություն գոյություն ունի, և ինչպես այնտեղ այնքան գեղեցիկ է ու պայծառ աստվածային ներկայությունը, և նրանք, ովքեր փոխադրվում են դեպի երկինք, դեպի դրախտ:

Մեր մաղթանքը այն է, որ աշխարհի վրա բնակվող ժողովուրդները ճանաչեն աստվածայինի ճշմարտությունը, անդրադառնան, որ իրենցից ամեն մեկը աշխարհ է եկել հատուկ մի նպատակի համար՝ խաղաղություն և զոհողություն, ծառայություն բերելու համար մարդկությանը: Մինչդեռ տեսնում ենք, թե աշխարհը ինչպես տարօրինակ կերպով հակառակ ուղղությամբ է ընթանում: Մեր եղբայրները և քույրերը, մարդկությունը աշխարհի անկյուններում ինչպիսի պատերազմական ծանր վիճակներից են անցնում, ինչպիսի ցավ և տառապանք են կրում: Մարդիկ, դժբախտաբար, չեն անդրադառնում, որ կյանքը ժամանակային առումով սահմանափակ մի իրականություն է, աստվածայինը պետք է ճանաչենք մեր կյանքի ընթացքին, որպեսզի խաղաղություն, եղբայրություն, սեր և համերաշխություն կարողանանք աշխարհի վրա հաստատել: Որքան ցավալի է Լիբանանում այժմ տիրող պատերազմական ծանր վիճակը:

Միքելիներ, պիտի աղոթենք անպայման, որ Աստված աշխարհին խաղաղություն տա, հատկապես աղոթենք Լիբանանի հայության համար, Կիլիկյան Աթոռի հաստատության համար, մեր ժողովրդի զավակների համար, որոնք աստանդական՝ դեպի արևելք և կամ դեպի արևմուտք դիմելու շփոթահար վիճակի մեջ են: Մեր աղոթքները լսելով՝ թող Աստված խաղաղություն պարգևի Լիբանանի հայությանը և ընդհանրապես Լիբանանի ողջ ժողովրդին, որպեսզի անդրադառնան և գիտակցեն աստվածային պայծառ ներկայությունը մեր կյանքում և ընթանան ըստ Աստուծո գծած ուղու՝ սիրով, ողորմությամբ, ծառայությամբ և իրար հանդեպ խաղաղության գիտակցությամբ:

Թող պայծառացյալ Քրիստոսը այսօր մեր տների մեջ ևս հայտնվի, Իր ներկայությունը ցույց տա: Մեր ծանր օրերին, մեր դժվարին օրերին հեշտ լուծումներ գտնի և պարգևի, մեր թշվառներին օգնության հասնի, մեր կարոտյալներին օգնի, որպեսզի լուսեղեն Իր ճամփով կարողանանք գտնել ճշմարտության, արդարության, խոնարհության, սիրո ճանապարհը, և այդպիսով՝ հայրենասիրաբար ապրելով կարողանանք երջանկություն բերել Հայաստան աշխարհին:

Թող պայծառակերպյալ Հիսուսի դեմքը այսօր ևս մեզ բոլորիս վրա փայլի, պայծառացնի մեր հոգիները, այժմ և հավիտյանս հավիտենից: Ամեն: